

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Spojená škola, Československej armády 24, 036 01 Martin
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy na Spojenej škole v Martine
5. Kód projektu ITMS2014+	312011Z839
6. Názov pedagogického klubu	Komunikačné spôsobilosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	13.12.2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Spojená škola, Martin
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Denisa Bučkuliaková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.ssmt.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Napriek tomu že rodičia nie sú priamymi účastníkmi pedagogickej činnosti, majú v celom procese výchovy a vzdelávania svojich detí v škole nezastupiteľnú úlohu. Rodičia sú ľudia, ktorí majú takmer vždy sprostredkovanú školskú realitu, pretože pri konfliktných situáciách nie sú väčšinou prítomní. Odkázaní sú výlučne na sprostredkované informácie, najmä od svojich detí. Táto pozícia rodiča je prirodzená. Jediným liekom na to je dôvera medzi učiteľom a rodičom.

Dobrý vzťah medzi rodinou a školou je bez ohľadu na aktuálnu situáciu jedným z hlavných faktorov pozitívnych výsledkov študentov. Spolupráca uvedených dvoch atribútov nadobúda najväčší význam najmä vtedy, keď sa vyskytnú vo výchove, či vzdelávaní žiaka problémy.

V takom prípade je jednotné pôsobenie školy a rodiny predpokladom na pozitívne zmeny v problémovej oblasti dieťaťa. Učiteľ ako pozorovateľ ťažkostí žiaka, pozýva rodičov na spoločný rozhovor, cieľom ktorého je účinná pomoc dieťaťu. Tá predpokladá dostatočnú informovanosť, trpezlivosť a vzájomnú podporu všetkých zúčastnených. Rodičia prichádzajú do školy na pozvanie učiteľa s obavami, pretože nepoznajú presný charakter problémov žiaka, ich príčinu ani dosah. Od učiteľa očakávajú vysvetlenie, radu, pomoc a hlavne prognózu súčasného stavu.

Odporúčané kroky:

- Na rozhovor pozveme telefonicky, pokiaľ je to možné, oboch rodičov. Keďže ide o rozhovor učiteľa s rodičmi, nie je nutné, aby sa ho zúčastnil aj žiak.
- Formou komunikácie sa priblížime čo najviac mentalite rodičov. Nevyjadrujeme sa príliš odborne, aby rodičia nemali problémy s porozumením.

- Rozprávame sa s rodičmi otvorene. Nemá zmysel situáciu zľahčovať ani zveličovať. Pravdivé informácie a reálna prognóza vedú k vytýčeniu si dosiahnuteľných cieľov. Pre pomoc dieťaťa je to obzvlášť dôležité.
- Nekomparujeme dieťa s ostatnými žiakmi v triede. Jeho výkony porovnávame len vzhľadom na jeho predošlé výkony.
- Rodičom poskytneme možnosť odbornej psychologickej pomoci. Vopred si vyhľadáme kontakty na kompetentné osoby vo svojom regióne.
- Na rozhovor si nezabudneme zobrať záznamový hárok, ktorým dokladujeme problémy žiaka.

Niekedy však rodičia nepripúšťajú myšlienku, že ich deti môžu porušovať školskú disciplínu. To platí najmä pre tých, ktorí sa nesnažia stretnúť s učiteľom a nezúčastňujú sa rodičovských stretnutí. Rodičia si neuvedomujú, že konzultácie sú užitočné pre nich samotných aj pre učiteľa. Rodičia získajú reálnu predstavu o školských záležitostiach a správaní dieťaťa, zatiaľ čo učiteľ dostáva informácie, ktoré potrebuje na lepšie pochopenie problémov konkrétneho žiaka.

V komunikácii s rodičmi by mal byť učiteľ maximálne **taktný**. Netreba zahanbovať rodičov a už vôbec nie naznačovať, že si nespĺnili povinnosť voči synovi či dcére. V zásade by mal byť prístup učiteľa nasledovný: "Máme spoločný problém. Čo môžeme urobiť, aby sme ho vyriešili?" Takt je obzvlášť dôležitý u tých rodičov, ktorí veria, že ich deti sa slušne správajú a porušovanie školskej disciplíny im je cudzie. Ak k nim učiteľ nenájde správny prístup, nevyhnutne sa stretne s ich rozhorčením a odmietnutím ďalšej spolupráce – napriek tomu, že ide o dobro ich dieťaťa.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Spolupráca rodiny a školy je sen, ktorý sa len veľmi pomaly stáva skutočnosťou. Učitelia s dlhoročnou praxou považujú túto tému za dôležitú. Nemôžeme jednoznačne povedať, že spolupráca rodiny a školy v podmienkach našej školy je zlá alebo dobrá. Môžeme však jednoznačne povedať, že je nutná. Študujú u nás žiaci, ktorí na základnej škole nedosahovali výsledky výborné a málokedy aj chválitebné. Práca s nimi je náročná. A ak chceme za sebou vidieť výsledky, musíme komunikovať s rodičmi. Hoci sme dosiahli určité zlepšenie, ešte je pred nami kus cesty a veľa trepezlivej práce.

V každej výchovnej práci má mimoriadny význam dôsledné uplatňovanie princípu jednoty výchovných vplyvov a požiadaviek na žiaka. Protichodné vplyvy medzi rodinou a školou spôsobujú vážne škody najmä pri formovaní mravných čŕt a charakterových vlastností detí. Preto je dôležité, aby škola a rodina pri výchove, ktorú nemožno od vzdelávania oddeliť, čo najužšie spolupracovali. Pokiaľ ide o výchovné problémy, tak najčastejšie riešime záškoláctvo, podvádžanie, vulgárne správanie k spolužiakom i vyučujúcim, krádeže, šikanovanie.

Odborní poradcovia a tiež dlhoroční učitelia zhodne uvádzajú, že pri riešení výchovných problémov žiaka sú najhorší tzv. **helikoptérovní rodičia**. Pojem helikoptérovní rodičia sa používa pre rodičov, ktorí to so starostlivosťou preháňajú. Vznášajú sa neustále nad deťmi ako vrtulníky a sledujú každý ich krok, nenachádzajú pri výchove svojich detí zdravú mieru.

Helikoptérovní rodičia preberajú až úzkostlivú zodpovednosť za život svojich detí, za ich úspechy a neúspechy. Často sa táto starostlivosť prenáša až do dospelosti dieťaťa. Ide hlavne o prípady, keď

aj v dvadsiatke je dieťa rodičmi podrobne kontrolované alebo sa mu rodičia snažia všetko vopred vybaviť a dohodnúť, aby išlo všetko hladko.

Riešenie výchovných problémov žiaka, ktorý má helikoptérových rodičov je veľmi náročné. Rodičia sú nekritickí, absolutne nepripúšťajú, že ich dieťa je problémové, nedisciplinované. Sú ochotní urobiť pre svoje dieťa čokoľvek, dokonca aj klamať a podvádzať. Neuvedomujú si, že v konečnom dôsledku škodia práve jemu, svojmu dieťaťu.

Prečo prehnaná starostlivosť škodí:

1. Keď sa deťom nedarí, rodičia ich učia, že na vine je vždy niekto iný. Dieťa je nekritické, nedisciplinované.
2. Na druhej strane je dieťa zraniteľné, ak sa ocitne v krízovej situácii a rodič nie je nablízku, nevie si poradiť ani s banálnym problémom, nedokáže ho efektívne riešiť.
3. So zvyšujúcim sa vekom to býva ešte horšie, pretože ochranársky vedené dieťa sa nebude vedieť adaptovať na zmeny, ktoré život so sebou nevyhnutne prináša.
4. Prehnaná starostlivosť škodí, lebo ubíja sebavedomie. Deti by mali odmalička okúsiť dobrý pocit zo zvládnutej úlohy, či zdolanej prekážky.

Ak existuje taký žiak v triede, je potrebné sa stretnúť s rodičmi čím skôr. Netreba zabúdať, že osobný pohovor už začína pozvánkou rodiča na pohovor. Učiteľ by sa nemal dať zatahnuť do vybavovania problému už cez telefón, mal by si nechať celý rozhovor na osobné stretnutie. Pri telefonovaní zväčša nevieme, v akej situácii sme rodiča zastihli.

Ak existuje takýto žiak v triede, je potrebné sa stretnúť s rodičmi čím skôr. Netreba zabúdať, že osobný pohovor už začína pozvánkou rodiča na pohovor. Učiteľ by sa nemal dať zatahnuť do vybavovania problému už cez telefón, mal by si nechať celý rozhovor na osobné stretnutie. Pri telefonovaní zväčša nevieme, v akej situácii sme rodiča zastihli.

Zásady vedenia rozhovoru s rodičmi:

- O každom žiakovi robíme záznamy, konkrétne zapisujeme jeho pozitívne aktivity a tiež špecifické udalosti, kedy došlo ku konfliktom, problémom.
- Vopred si pripravíme, čo rodičom vlastne povieme, v čom spočíva problém. Výber jazykových prostriedkov a komunikácia by mali byť pre rodiča zrozumiteľné.
- Rozhovor s rodičom začneme pozitívne, problému sa venujeme uprostred a záver rozhovoru by mal tiež vyznievať pozitívne.
- Rodičom povieme, čo mienime urobiť v triede pre to, aby sa problémové správanie dieťaťa zmenilo na produktívnejšie. Aj im povieme určité odporúčania, ako s dieťaťom pracovať doma. Stretnutie by sa nemalo končiť tým, že zmenu správania zabezpečí len učiteľ a rodičia budú čakať, aké opatrenia prijme škola.
- Ak sa s rodičom dohodneme na nejakých opatreniach, úlohách, je vhodné, si dohodnúť aj termín najbližšieho stretnutia, na ktorom sa budeme informovať, čo sa nám podarilo dosiahnuť a ako budeme pokračovať ďalej.
- Ak majú rodičia nejaké otázky, na ktoré nevieme odpovedať, tak im odporúčime kompetentných odborníkov inkluzívneho tímu školy.

V závere stretnutia členovia klubu diskutovali a vymieňali si skúsenosti z pohovorov s rôznymi rodičmi študentov, ktoré boli určitým spôsobom špecifické a nezabudnuteľné. Skúšali aj modelové

